

University of Groningen

'Een echte Overijsselschman.' Frederik Allard Ebbinge Wubben (1791-1874)

Tippe, Klaas

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

2010

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Tippe, K. (2010). 'Een echte Overijsselschman.' Frederik Allard Ebbinge Wubben (1791-1874): burger, bestuurder en historicus in een rurale omgeving. [s.n.].

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

26. Besluit

De ‘nieuwe uitleg’ bij Boschhorst, de opleiding van de kinderen, de familiecontacten, de status en contacten als historicus en notaris waren kenmerkende attributen van Ebbinges Wubben als gegoede, verlichte burger. Het burgerlijke historische bewustzijn ging bij Ebbinges Wubben verder dan de ‘normale’ habitus van de negentiende-eeuwse burger. Ook als burger bracht de periode van 1840 tot en met 1852 voor Ebbinges Wubben expansie. Als gezinshoofd kwam hij in een nieuwe fase terecht. Zijn positie als notaris en historicus leverden aanzien op. Het lidmaatschap van het Historisch Genootschap te Utrecht was hiervan een prestigieuze getuigenis. Ebbinges Wubbens bezit, netwerken en status namen toe, kortom zijn maatschappelijk vermogen groeide.

Ebbinges Wubbens participatie in de liberale beweging – in het bijzonder zijn bewilling in de verkiezing tot Statenlid – maken duidelijk dat voor hem in de jaren veertig naast het morele en culturele burgerschap ook de rol als staatsburger belangrijker werd. Ebbinges Wubbens ontwikkeling sloot daarmee aan bij een algemene trend.³³⁵ Als Statenlid was Ebbinges Wubben een volgzzaam lid van de liberale beweging zolang het ging om constitutionele zaken.

Zijn ontwikkeling als bestuurder sloot in zekere zin aan bij de grotere betrokkenheid bij het staatsburgerschap. In de meeste aspecten van Ebbinges Wubbens taakuitoefening is geen ontwikkeling zichtbaar. Deze was duidelijk wel zichtbaar in het afstand nemen van het overheidsbeleid inzake de accijnsheffing. Zijn plicht als gemeentebestuurder botste met zijn principes als liberale staatsburger. Een wat halfslachtige opstelling en kritiek vanuit Zwolle waren de gevolgen.

De groei van Ebbinges Wubbens maatschappelijk vermogen bleek uit zijn participatie in verschillende organisaties. Gevraagd worden voor de eens zo prestigieuze Commissie van Landbouw was een bevestiging van Ebbinges Wubbens status. Contacten binnen Welvaart vergrootten Ebbinges Wubbens netwerk.

Binnen het waterschap, Welvaart, in de Staten en als lid van de Commissie van Landbouw was Ebbinges Wubben een representant van het Oost-Nederlands liberalisme met zijn nadruk op welvaartsbeleid. In Ebbinges Wubbens participatie zitten bepaalde tegenstrijdigheden. Zo steunde hij een organisatie die het particulier initiatief hoog in het vaandel had, terwijl hij tegelijkertijd actief was in een commissie die uitdrukking was van staatsinvloed. In de Staten bepleitte hij actief staatsingrijpen voor het realiseren van een goede infrastructuur. Uiteindelijk was Ebbinges Wubben veel meer iemand die door bemiddeling en regulering naar concrete oplossingen zocht.

Zijn optreden en de schijnbare tegenstrijdigheden moeten worden gezien in het licht van het decennialang bemiddelen en reguleren temidden van corporatistische structuren. Ebbinges Wubben was te veel een man van de samenleving van de eerste helft van de negentiende eeuw om te passen in groeiende ideologische tegenstellingen tussen liberalen en conservatieven. De scheiding tussen staat en maatschappij was bij de praktisch ingestelde Ebbinges Wubben veel diffuser dan bij doctrinair liberalen. Hij was een praktisch gerichte burger en een bestuurder met een liberale inslag. De *civil society* of de zelforganisatie van de maatschappij was voor hem een gegeven en een voorwaarde voor goed bestuur, omdat de staat niet alles kon en hoefde te beheersen. Via wetgeving en vormen van *governance* werd de samenleving gereguleerd en Ebbinges Wubben was daarin op verschillende posten actief.

Hij was geen visionair, maar praktisch en pragmatisch gericht. Het ging om het doel en dat vergde concrete stappen. Door zijn wijze van participatie in diverse organisaties was Ebbinges Wubben een steunpilaar voor het functioneren hiervan. Daarin ligt zijn betekenis voor de provinciale welvaartsbeleid.

³³⁵ De Haan, ‘Burgerschap, sociale stratificatie en politieke uitsluiting’, 235.